

15- $w=e^z$ dönüşümü ile sanal eksene paralel doğruların resmini bulunuz.

16- $w = \frac{z+1}{z}$ fonksiyonu, $\frac{1}{2} \leq |z| \leq 3$ halkasını hangi bölgeye dönüştürür ?

17- $y^2=2x$ eğrisi, $w=1/\bar{z}$ fonksiyonu ile hangi eğriye tasvir olunur ?

18- $x=0$, $x=1$, $y=0$, $y=1$ doğruları ile sınırlanan D bölgesinin, $w=z^2$ fonksiyonu vasıtasıyla elde edilen tasvirinin alanını hesaplayınız.

19- $|z-1| = 1$ dairesi $w = 1/\bar{z}$ fonksiyonu ile hangi eğriye tasvir olunur ?

20- $w = \frac{z^2+1}{z}$ fonksiyonu $\frac{1}{2} \leq |z| \leq 1$ halkasını hangi bölgeye tasvir eder ?

21- $f(z) = z + \frac{1}{z}$ dönüşümü $|z| = 1$ çemberini, x -ekseni üzerinde $[-2,2]$ aralığına

dönüştürür. Gösteriniz.

22- $z \rightarrow \cos z$ dönüşümü altında ox ve oy eksenlerine paralel doğruların görüntüsünü bulunuz ?

23- $0 \leq \text{Re} z \leq 2\pi$, $0 \leq \text{Im} z \leq 2\pi$ bölgesinde $\cos z$ nin maksimum değerini hesaplayınız.

24- a) $z=1$ noktası orijine gelmek üzere, sağ yarı düzlemi birim daireye dönüştüren,

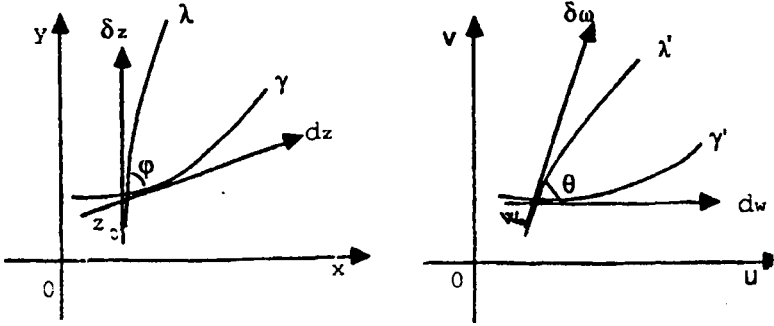
b) Orijin, i noktasına gelmek üzere birim daireyi üst yarı düzleme dönüştüren, bilineer dönüşümleri bulunuz.

4.6. Konform Dönüşüm

$w=f(z) = u+iv$ fonksiyonunu göz önüne alalım. $u=u(x,y)$, $v=v(x,y)$ dönüşümleri ile z düzlemindeki bir D bölgesi w de bir D' bölgesine dönüştür. Bir D bölgesinde analitik $w=f(z)$ fonksiyonunun D nin bir z_0 noktasındaki türevi sıfırdan farklı ise, bu nokta civarına ait tasvirlerin ayrı bir özelliği vardır. Bu durumdaki dönüşümlere "Konform" dönüşüm denir.

4.TEOREM : Konform tasvirde açılar sabit kalır. Sonsuz küçük bir civarda uzunluklar aynı oranda değişir.

İSPAT : z -düzleminde z_0 dan geçen, λ ve γ eğirilerini gözönüne alalım.

Şekil 4.21

Bunların resimleri λ' ve γ' , ϕ nin resmi de θ olsun. O halde z_0 daki fonksiyonel determinanti yazalım.

$$J = \frac{\partial(u,v)}{\partial(x,y)} = \begin{vmatrix} \frac{\partial u}{\partial x} & \frac{\partial u}{\partial y} \\ \frac{\partial v}{\partial x} & \frac{\partial v}{\partial y} \end{vmatrix}$$

fonksiyonel determinanti, Cauchy-Riemann denklemleri sağladığına göre,

$$J = \begin{vmatrix} \frac{\partial u}{\partial x} & \frac{\partial v}{\partial x} \\ \frac{\partial v}{\partial x} & \frac{\partial u}{\partial x} \end{vmatrix} = \left(\frac{\partial u}{\partial x}\right)^2 + \left(\frac{\partial v}{\partial x}\right)^2 = |f'(z_0)|^2$$

olur. $f'(z_0) \neq 0 \Rightarrow J \neq 0$ olacaktır. $J \neq 0$ olması ise dönüşümün bire-bir olduğunu, $J > 0$ olması da yön değiştirmedini gösterir. z_0 noktasındaki teğet vektörler, dz ve δz ise bunlar arasındaki açı $\frac{\delta z}{dz}$ kompleks sayısının argumentidir. Aynı şekilde tasvirdeki teğet vektörler

dw ve δw ise, bunlar arasındaki açı $\frac{\delta w}{dw}$ nin argumentidir.

$$\begin{aligned} dw &= f'(z_0) dz & \frac{\delta w}{dw} &= \frac{\delta z}{dz} \\ \delta w &= f'(z_0) \delta z & \Rightarrow \frac{\delta w}{dw} &= \frac{\delta z}{dz} \end{aligned}$$

olur ki, buradan açıların değişmediği anlaşılır.

$$\lim_{z \rightarrow z_0} \left| \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} \right| = |f'(z_0)|$$

olacaktır. O halde w_0 ın çok küçük bir civarına ait uzunlukların karşılıklı asıllarına oranı $|f'(z_0)|$ dir. Karşıt olarak, sonsuz küçük bir civarda açılar ve uzunluklar oranları değişmezse,

$$\arg \frac{\delta w}{\delta z} = \arg \frac{\delta z}{\delta w} \cdot \frac{\delta w}{\delta z} = \frac{\delta z}{\delta w}$$

esitliklerinden,

$$\frac{\delta w}{\delta z} = \frac{\delta z}{\delta w} \Rightarrow \frac{\delta w}{\delta z} = \frac{dw}{dz}$$

elde edilir. Bu bağıntı, w nin z ye göre yola bağlı olmayan bir türevinin varlığını gösterir.

4.7. Tek Katlı (Schlicht) Fonksiyonlar

4.TANIM : Bir D bölgesinde her değişken değerine bir ve yalnız bir fonksiyon değeri tekabül ediyorsa, bu fonksiyona uniform (tek değerli) denir.

5.TANIM: Bir D bölgesinde değişkenin farklı iki değerine fonksiyonun farklı iki değeri tekabül ediyorsa, bu fonksiyona ünivalent fonksiyon denir.

Üniform ve ünivalent olmayan fonksiyonlara sıra ile multiform ve multivalent fonksiyonlar denir.

6.TANIM : Bir D bölgesinde üniform ve ünivalent bir $f(z)$ analitik fonksiyonuna tek katlı fonksiyon denir. D bölgesinde $f'(z) \neq 0$ olur. Bu fonksiyonun bir bölgeyi diğer bir bölgeye bire-bir konform dönüştüreceği açıktır.

5. TEOREM : Bir $w=f(z)$ fonksiyonu D de tek katlı ve $W=g(w)$ fonksiyonu da D nin tasviri olan D' de tek katlı ise,

$$W=g(w)=g(f(z))=\varphi(z)$$

fonsiyonu da D de tek katlıdır.

İSPAT : $w=f(z)$ fonksiyonu D de tek katlı
 $W=g(w)$ fonksiyonu D' de tek katlı $\} \Rightarrow W_1 \neq W_2 \Rightarrow w_1 \neq w_2$

olur ve $w_1 \neq w_2$ ise, $z_1 \neq z_2$ yazılır. Yine $z_1 \neq z_2$ ise $w_1 \neq w_2$ ve $w_1 \neq w_2$ ise, $W_1 \neq W_2$ elde

edilir. O halde $W=\varphi(z)$ fonksiyonu tek katlıdır.